

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาโรค EMS ในกุ้งทะเล

ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2557

1. การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาโรค EMS ในกุ้งทะเล

- 11 ธันวาคม 2557 สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง ได้เข้าเยี่ยมชมและถอดบทเรียนจากฟาร์มของประธานสหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งท่าทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประสบความสำเร็จในการเลี้ยงกุ้ง และได้จัดทำวิดีโอเพื่อใช้เผยแพร่ให้กับเกษตรกรได้รับทราบวิธีการเลี้ยง โดยมีหลักสำคัญดังนี้ 1) ต้องมีการจัดการน้ำที่ดี น้ำใส ปราศจากเชื้อ 2) ต้องมีการจัดการดินพื้นบ่อที่ดี ไม่ให้เป็นแหล่งหมักหมมของสารอินทรีย์ 3) ใช้พันธุ์กุ้งที่ดี สะอาด แข็งแรง ปราศจากเชื้อ 4) ให้อาหารในปริมาณที่เหมาะสมและต้องเป็นอาหารที่มีคุณภาพ 5) มีระบบจัดการของเสียในบ่อระหว่างการเลี้ยงมีการใช้บ่อดกตะกอน ปลา และจุลินทรีย์เพื่อช่วยในการบำบัดน้ำให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
- 12 ธันวาคม 2557 จากการประชุมหารือร่วมกับประมงจังหวัดและหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน ตาม Road map และแนวทางการเพิ่มผลผลิตกุ้งปี 2558 แบบก้าวกระโดดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อวันที่ 1-2 ธันวาคม 2557 นั้น กรมประมงได้ทำหนังสือถึงสำนักงานประมงจังหวัดที่มีการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ทั้งหมด 25 จังหวัด โดยได้ยกย่องคำสั่งเพื่อให้จัดแต่งตั้ง คณะกรรมการฟื้นฟูการเพาะเลี้ยงกุ้งจากการระบาดของโรค EMS ระดับจังหวัด พร้อมกันนี้ ได้สรุป รายชื่อเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการเพาะเลี้ยงกุ้ง และนำเสนอให้แต่ละจังหวัดที่เกี่ยวข้องใช้ในการศึกษา และถอดบทเรียนจากผลสำเร็จของเกษตรกรรายนั้น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการให้คำแนะนำแก่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป
- 13 ธันวาคม 2557 ทางชมรมผู้เลี้ยงกุ้งตราดยั่งยืน จัด “งานวันกุ้งตราด ครั้งที่ 9” ขึ้น ณ วิทยาลัยเทคนิคตราด กรมประมงนำโดย ดร.วารินทร์ ธนาสมหวัง ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการประมง ได้ร่วมบรรยายและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการผลิตกุ้งแบบก้าวกระโดด รวมทั้งมีการบรรยาย “โปรแกรม Feed application กับแนวทางการเลี้ยงกุ้ง” โดย ดร.พุทธ ส่องแสงจินดา ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้ง ทะเล มีการจัดบูธนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหา EMS ความรู้เรื่องการผลิตและการใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 ในการเลี้ยงกุ้งทะเล พร้อมแจกจ่ายจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ ให้เกษตรกรที่สนใจนำไปใช้อีกในฟาร์ม

2. การดำเนินการภายใต้โครงการแก้ปัญหา EMS 96 ล้าน

- 1) ดำเนินการผลิตลูกกุ้งขาวระยะนอกเปลือกแล้วทั้งสิ้น 340.1 ล้านตัว โดยแบ่งจำหน่ายให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 207.4 ล้านตัว และแจกจ่ายให้กับหน่วยงานในสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งเพื่อดำเนินการผลิตพ่อแม่พันธุ์กุ้งทะเลคุณภาพจำนวน 132.7 ล้านตัว ซึ่งรายได้ทั้งหมดจากการจำหน่ายจะนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- 2) แจกจ่ายหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง สูตรน้ำ โปรไบโอติก และเอกสารความรู้/คู่มือต่าง ๆ ให้กับหน่วยงาน และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล

3. สถานการณ์ด้านการผลิตกุ้ง

- ผลผลิตลูกพันธุ์กุ้งทะเล (มกราคม - พฤศจิกายน 2557) จำนวน 51,599.06 ล้านตัว
- ผลผลิตกุ้งทะเล (มกราคม - พฤศจิกายน 2557) ปริมาณ 184,524.33 ตัน
- การส่งออกกุ้งทะเล (มกราคม - กันยายน 2557) ปริมาณ 110,942 ตัน
มูลค่า 43,995 ล้านบาท

ตารางที่ 1 ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเลของไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2557 (ม.ค. - ก.ย.)

ปี พ.ศ.	ผลผลิตกุ้ง (ตัน)	% Δ
2555 (ม.ค. - พ.ย.)	454,886.84	
2556 (ม.ค. - พ.ย.)	239,895.06	- 47.26
2557 (ม.ค. - พ.ย.)	184,524.32	- 23.08

จากตารางที่ 1 ผลผลิตกุ้งทะเลในปี 2557 ช่วงเดือนมกราคม - พฤศจิกายน มีปริมาณ 184,524.33 ตัน ซึ่งผลผลิตลดลง -23.08% จากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สืบเนื่องจากยังคงพบการระบาดของโรค EMS อยู่จนถึงปัจจุบัน แต่จากการดำเนินการของกรมประมงในการแก้ไขปัญหาโรค EMS ทำให้ผลผลิตกุ้งในปี 2557 เริ่มดีขึ้นตามลำดับ โดยมีปริมาณผลผลิตรายเดือนแสดงดังตารางที่ 2 แต่ในเดือนพฤศจิกายนที่ผลผลิตลดลงเหลือ 22,378.60 ตัน นั้น เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

ตารางที่ 2 สถานการณ์ด้านการผลิตกุ้งรายเดือน ปี 2557

เดือน	ผลผลิตกุ้ง (ตัน)	% Δ	หมายเหตุ
ม.ค.	13,324.98		
ก.พ.	10,324.45	-22.52	
มี.ค.	13,714.12	32.83	
เม.ย.	12,157.67	-11.35	
พ.ค.	16,261.83	33.76	
มิ.ย.	16,269.09	0.04	คสช. อนุมัติโครงการ
ก.ค.	16,270.58	0.01	ดำเนินโครงการ แก้ปัญหา EMS ก.ค. - พ.ย. 57
ส.ค.	17,534.14	7.77	
ก.ย.	19,787.66	12.85	
ต.ค.	26,501.19	33.93	
พ.ย.	22,378.60	-15.56	
ธ.ค.	-		
รวม	184,524.32		